

Część 5:

Dobre praktyki kierowcy

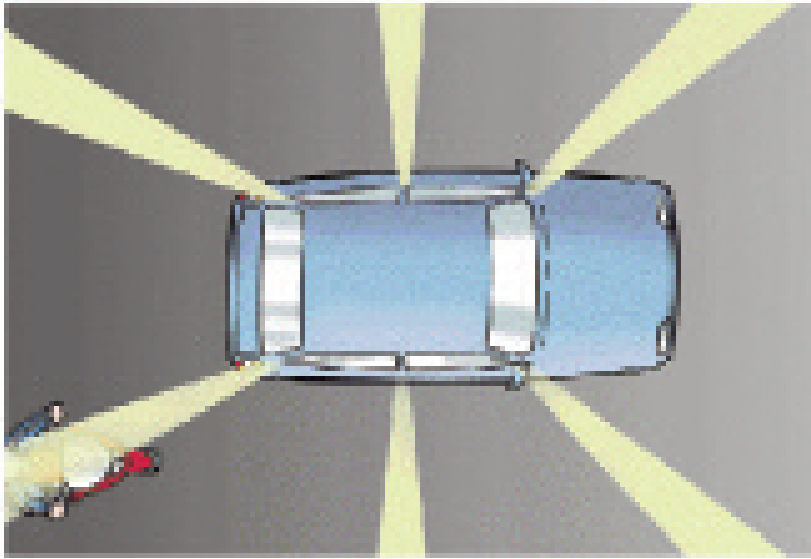
Część ta opisuje w jaki sposób wykonywać najpopularniejsze manewry bezpiecznie i biorąc pod uwagę innych użytkowników dróg. Skupiliśmy się na:

- ruszaniu z miejsca
- ustawieniu na drodze,
- zmianie pasa,
- wyprzedzaniu,
- cofaniu,
- zawracaniu,
- zwalnianiu i zatrzymywaniu się,
- holowaniu,
- światłach nawigacyjnych używanych w ciągu dnia,
- jeździe nocą, oraz
- używaniu klaksona.

Ruszanie z miejsca

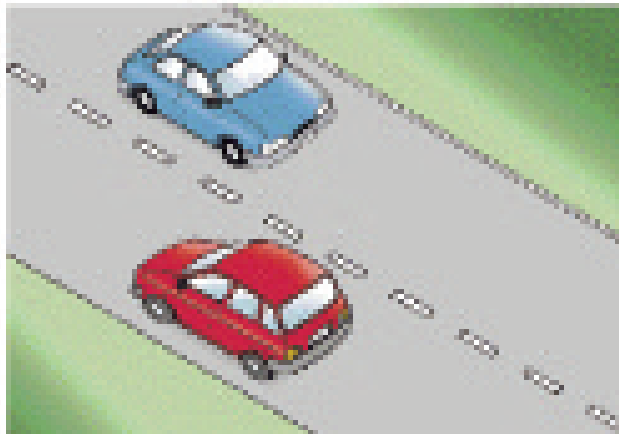
- Zanim włączysz silnik, sprawdź czy:
  - lusterka są czyste i odpowiednio ustawione,
  - wszystkie drzwi, maska i bagażnik są zamknięte,
  - wszystkie pasy bezpieczeństwa (Twoje i Twoich pasażerów z przodu i z tyłu) są zapięte, oraz
  - Twoje siedzenie i zagłówek są odpowiednio ustawione.
- Kiedy jesteś gotowy do ruszenia z miejsca, zasygnalizuj swój zamiar włączenia się do ruchu.

- Ruszając z krawężnika **musisz** ustąpić pierwszeństwa innym samochodom i pieszym.
- Kiedy droga jest wolna, włącz się do ruchu i dostosuj swoją prędkość do normalnego strumienia ruchu drogowego.
- Zawsze patrz w lusterka, ale pamiętaj o martwych punktach, więc także odwracaj się przez ramię. Samochody i piesi mogą przejeżdżać lub przechodzić za Twoim pojazdem. Ruszając z miejsca, sprawdź martwe punkty obracając się naokoło.

Twoje ustawienie na drodze

Upewnij się, że jedziesz wystarczająco blisko lewej strony, aby inne samochody mogły bezpiecznie ominąć lub wyminąć Cię z prawej strony, ale też nie zbyt blisko lewej, aby nie wjeżdżać na ścieżkę rowerową ani nie blokować lub narażać rowerzystów lub pieszych.

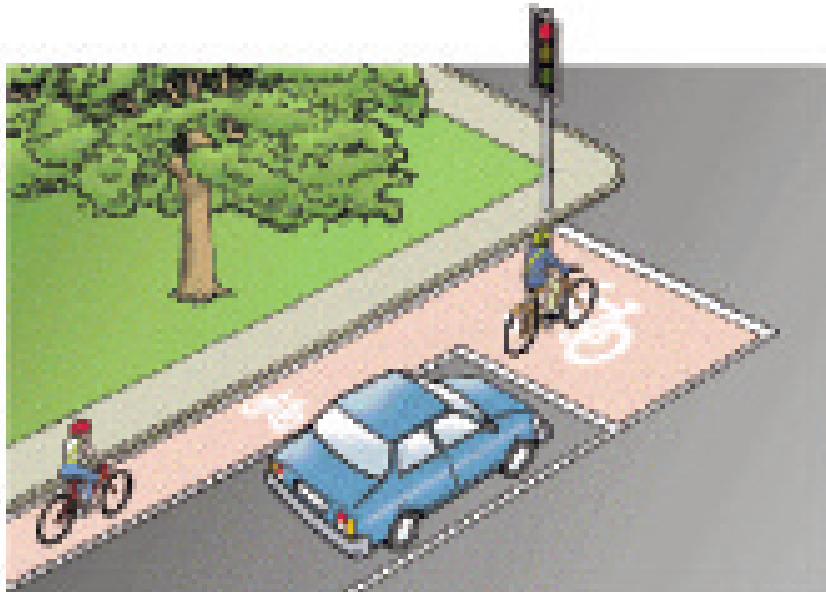

Co zrobić gdy musisz zmienić swoje ustawienie na drodze

- Jeżeli wyprzedzasz, skręcasz w prawo lub mijasz pieszych, rowerzystów, jeźdźców konnych, innych użytkowników drogi lub zaparkowane pojazdy, upewnij się, że wykonanie takiego manewru jest bezpieczne.
- Zawsze sprawdzaj w lusterku czy z prawej strony nie nadjeżdżają żadne pojazdy lub czy nikt nie wyprzedza Cię z tyłu. Nie zapomnij sprawdzić martwych punktów.
- Włącz kierunkowskaz, aby w porę powiadomić innych użytkowników o swoim zamiarze i kontynuuj manewr.

Ostrożność w pobliżu autobusów i pieszych

Powinieneś pozwolić autobusom z powrotem włączyć się do ruchu po tym jak wysiedli i wsiedli do niego pasażerowie. Szczególnie uważaj na wsiadających i wysiadających z autobusu pasażerów, dzieci w pobliżu szkoły, a przejeżdżając koło szkoły zawsze bądź przygotowany na to, aby się zatrzymać.

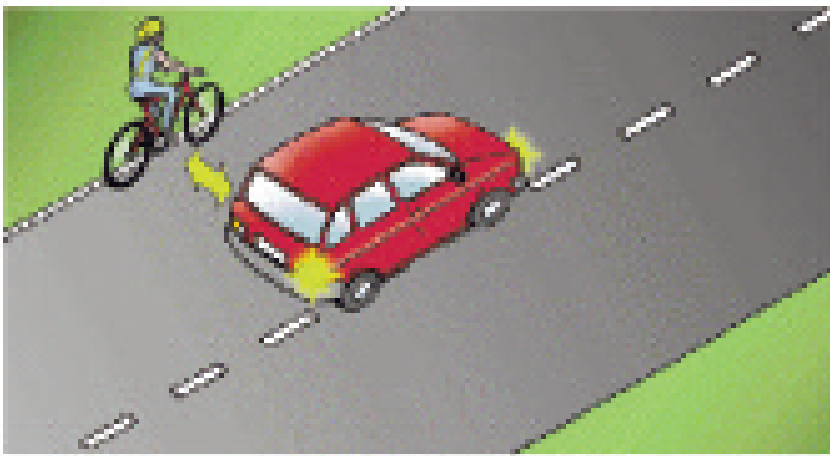
Ostrożność w pobliżu rowerzystów

Jeżeli znajdujesz się na skrzyżowaniu, na którym linia stopu dla rowerzystów znajduje się przed linią dla samochodów, **powinieneś** pozwolić rowerzyście na przejechanie przed Twój pojazd.

Podczas skrętu w lewo, wszyscy kierowcy, a w szczególności kierowcy ciężarówek muszą uważać na jadących prosto lub skręcających rowerzystów i motocyklistów.

Podczas skrętu w lewo, uważaj na rowerzystów i motorowerzystów jadących blisko krawężnika przed Tobą lub nadjeżdżających z Twojej lewej strony. Nie wyprzedzaj rowerzysty zbliżając się do skrzyżowania jeżeli skręcasz w lewo - rowerzysta może kontynuować jazdę prosto.

Powinieneś zachować większą odległość wyprzedzając rowerzystę, ponieważ może się zdarzyć, że będzie on musiał ominąć nierówną nawierzchnię lub przeszkodę. Jest to szczególnie ważne w deszczową i wietrzną pogodę.

Zmiana pasa

Nie zmieniaj pasa bez dobrego powodu ku temu.

Musisz ustąpić pierwszeństwa pojazdom, które już znajdują się na pasie, na który chcesz wjechać.

Jak bezpiecznie zmieniać pas

- Jeżeli masz dobry powód, aby zmienić pas, skorzystaj z lusterek i sprawdź dużo wcześniej czy droga jest wolna. Aby sprawdzić martwe punkty, gdy jedziesz z dużą prędkością, szybko rozejrzyj się na boki, aby sprawdzić ustawienie pojazdu, który mógł już zniknąć Ci z lusterka.
- Zasygnalizuj swój zamiar i zmień pas, gdy droga jest wolna, a wykonanie takiego manewru bezpieczne.
- Kiedy jedziesz danym pasem i zbliżasz się do skrzyżowania, przestrzegaj znaków drogowych lub oznakowania drogi (zwykle strzałki), które wskazuje kierunek, w jakim **muszą** jechać pojazdy z danego pasa.

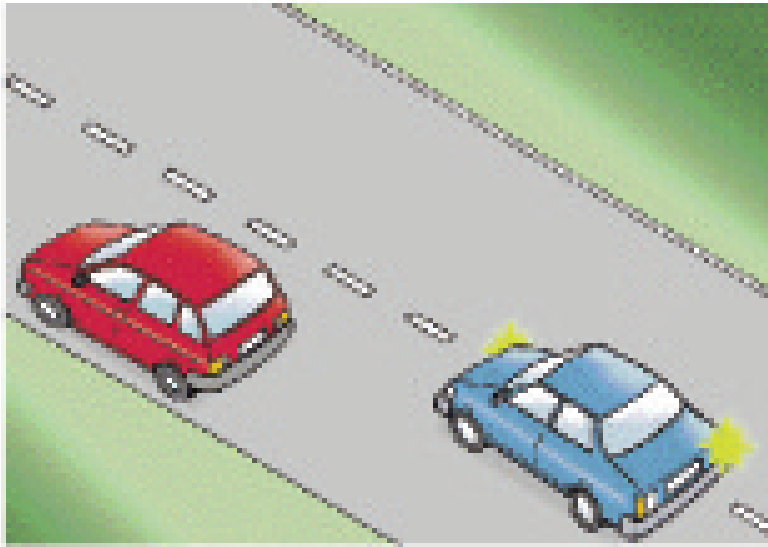
Wyprzedzanie

Wyprzedzaj tylko gdy jest to bezpieczne dla Ciebie i innych. Zwracaj szczególną ostrożność na elementy, które mogą utrudniać widoczność drogi przed Tobą, takie jak pagórki, pochylenia terenu, zakręty, mosty, zwężenia dróg lub przejścia dla pieszych. Zwracaj uwagę na przepisy określone na znakach drogowych i oznakowaniu dróg (biała linia ciągła, przerywana, pojedyncza, podwójna), które zostały opisane w części 6.

Jak bezpiecznie wyprzedzać

- Upewnij się, że droga przed Tobą jest wolna na tyle, abyś miał wystarczającą odległość, która pozwoli Ci na wyprzedzenie oraz powrót na swoją stronę drogi bez potrzeby zmuszania innych użytkowników drogi do zjechania na bok, aby Cię ominąć.
- Nigdy nie jedź bezpośrednio za pojazdem, który wyprzedza.
- Ustąp pierwszeństwa szybszym pojazdom, które zaczęły Cię już wyprzedzać z tyłu.
- Przed manewrem wyprzedzania, sprawdź czy droga jest wolna, sprawdź lusterka i martwe punkty, aby upewnić się, że inny pojazd nie zbliży się z tyłu. Włącz kierunkowskaz z wyprzedzeniem, przejedź na drugi pas kiedy będzie to bezpieczne, przyspiesz i bezzwłocznie wyprzedź drugi pojazd.
- Kiedy już oddalisz się od wymijanego pojazdu, spójrz w lusterko, włącz kierunkowskaz i stopniowo zjedź na swój pas upewniając się, że nie zajeżdżasz drogi pojazdowi, który właśnie minąłeś.

- Zachowaj dodatkową ostrożność przy wyprzedzaniu pojazdu oznaczonego znakiem 'LONG VEHICLE' (długi pojazd). Oznacza on, że pojazd ma przynajmniej 13 metrów długości i będziesz potrzebował dużej odległości, aby go ominąć i bezpiecznie powrócić na lewą stronę jezdni.
- **Nie możesz** przekraczać ograniczenia prędkości, nawet podczas wyprzedzania.

PAMIĘTAJ

Zwykle **musisz** wyprzedzać z prawej strony. Jednak w sytuacjach wymienionych poniżej dozwolone jest wyprzedzanie z lewej.

Możesz wyprzedzić z lewej strony, gdy

- Chcesz jechać prosto, a kierowca przed Tobą zjechał na bok i włączył kierunkowskaz sygnalizując, że chce skręcić w prawo.
- Sygnalizujesz, zamiar skrętu w lewo.
- Pojazdy na obu pasach poruszają się wolno, a pojazdy na lewym pasie poruszają się szybciej niż pojazdy na pasie prawym.

Nie możesz wyprzedzać gdy

- Jesteś na lub w pobliżu przejścia dla pieszych, niezależnie od rodzaju przejścia.
- Zabrania tego znak drogowy lub oznakowanie drogi.
- Zbliżasz się do skrzyżowania.
- Zbliżasz się do zakrętu, skrętu drogi, pochylenia terenu, mostu łukowego, szczytu wzgórza lub wąskiej ulicy.
- Jesteś na lewym pasie drogi dwujezdniowej lub autostrady, kiedy ruch odbywa się z normalną szybkością.

Co robić, gdy ktoś Cię wyprzedza

- Nie zmieniaj prędkości.
- Trzymaj się tak blisko lewej strony na ile pozwala bezpieczeństwo.
- Nie przyspieszaj.
- Zachowaj ostrożność, w razie gdyby pojazd wyprzedzający nagle wjechał przed Ciebie.

Cofanie

Jak bezpiecznie cofać

- Rozejrzyj się uważnie dookoła, przed siebie, za siebie, przez oba ramiona i spójrz w lusterka, aby upewnić się czy nie ma w pobliżu pieszych lub innych pojazdów.
- Bądź szczególnie ostrożny w miejscach, gdzie mogą zbierać się małe dzieci, na przykład w pobliżu szkół, na placach zabaw, drogach wewnętrznych, parkingach lub na swoim własnym podjeździe.
- Jeżeli masz ograniczoną widoczność, poproś o pomoc przy cofaniu. Ustąp pierwszeństwa innym pojazdom lub pieszym.
- Podczas cofania z drogi głównej na podporządkowaną, poczekaj na bezpieczny moment, wycofaj wolno w boczną drogę, na tyle daleko abyś mógł przyjąć prawidłowe ustawienie po lewej stronie drogi

podczas ponownego włączenia się do ruchu na głównej drodze.

- Bądź szczególnie ostrożny podczas cofania w ciemności.
- Jeżeli masz wątpliwości, wysiądź z pojazdu i sprawdź okolicę.
- **Nie możesz** cofać z drogi podporządkowanej na główną, ponieważ jest to niebezpieczne.

Zawracanie

Powinieneś zawracać tylko kiedy warunki na drodze pozwalają na całkowicie bezpieczne wykonanie takiego manewru.

- Sprawdź czy nie ma znaków lub oznakowania dróg, które zabraniają zawracania, na przykład ciągłej białej linii na środku drogi.
- Sprawdź czy droga nie jest jednokierunkowa.
- Znajdź bezpieczne miejsce, z którego wyraźnie możesz widzieć wszystkie kierunki.
- Ustąp pierwszeństwa innym użytkownikom drogi.
- Uważaj na rowerzystów i motocyklistów.
- Nie zatrzymuj pieszych ani nie uniemożliwiaj im bezpiecznego przejścia przez ulicę.
- Upewnij się, że masz wystarczająco miejsca, aby zakończyć manewr bezpiecznie i bez przeszkód.

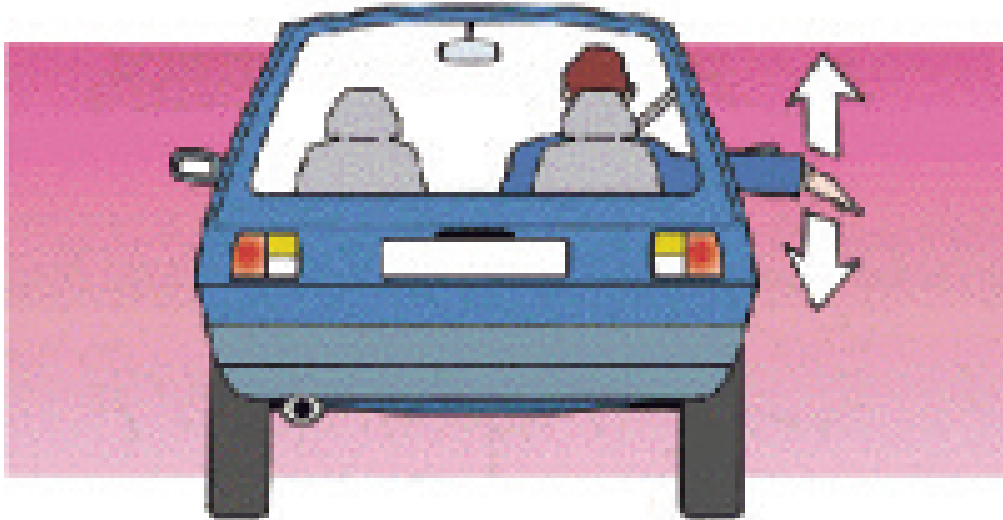
Zakaz zawracania

(Zasady/wytyczne dotyczące zawracania, patrz część 9)

Zwalnianie lub zatrzymywanie się na poboczu

- Sprawdź w lusterkach, aby upewnić się, że możesz bezpiecznie zwolnić i zatrzymać się.
- Zasygnalizuj zamiar zmiany kierunku jazdy i zjedź na bok.
- Zasygnalizuj zamiar zwolnienia za pomocą świateł stopu lub przez poruszenie prawą ręką w górę i w dół przez okno pojazdu (patrz poniżej), jeżeli wydaje Ci się, że Twoje światła stopu nie działają.

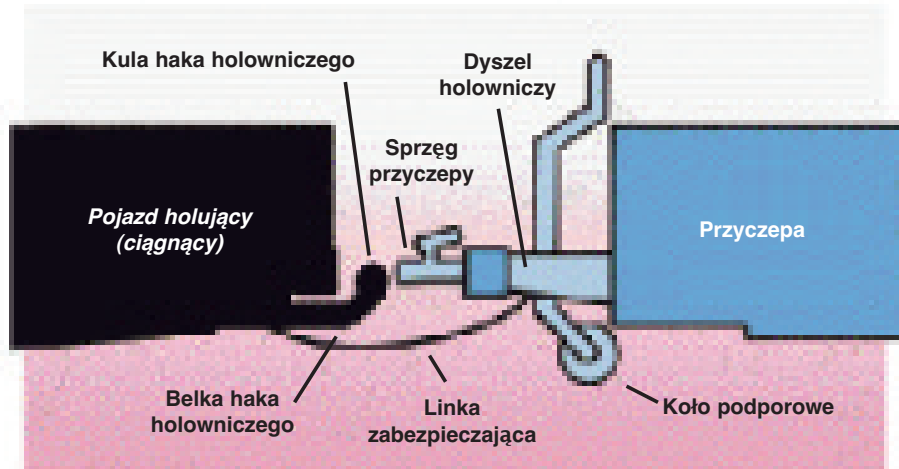

- Skorzystaj z zatoczki, jeżeli to możliwe lub zjedź na bok i zatrzymaj się blisko lewej krawędzi jezdni.

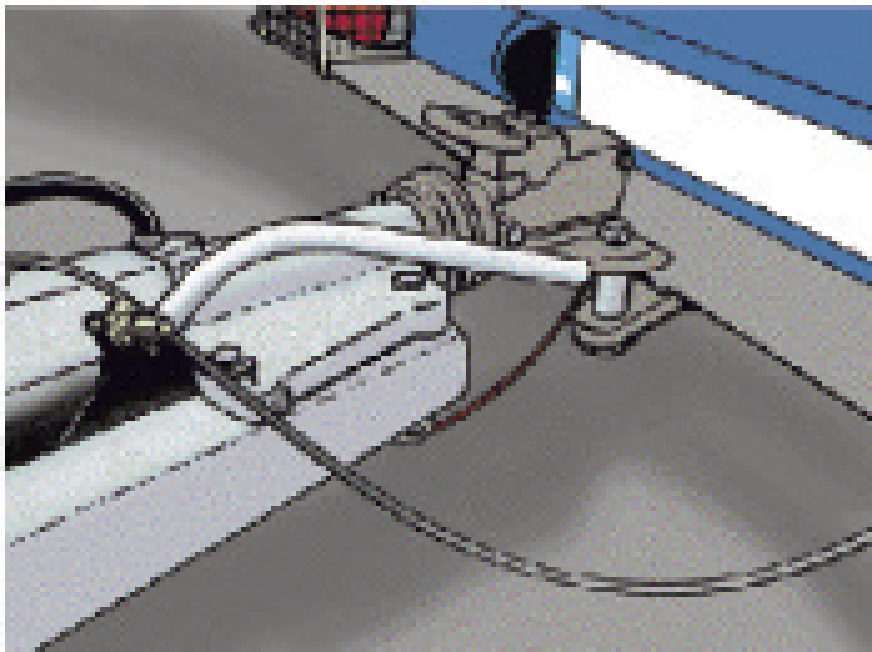
Holowanie

Jeżeli holujesz inny pojazd lub przyczepę (w tym przyczepę podłodziową lub kempingową) pamiętaj o następujących punktach.

- Upewnij się, że belka haka holowniczego lub inne urządzenie holujące jest wystarczająco silne i bezpieczne przyczepione, aby nie złamało się lub odłączyło podczas użycia.
- Upewnij się, że linka zabezpieczająca do przyczepy jest na swoim miejscu i że jest zabezpieczona.

- Nie przekraczaj odległości 4,5 metra (ok. 15 stóp) między pojazdami lub pojazdem a przyczepą.
- Jeżeli między pojazdami jest więcej niż 1,5 metra, skorzystaj z urządzeń ostrzegawczych, takich jak na przykład biała flaga o wielkości przynajmniej 30 centymetrów kwadratowych, aby zwrócić uwagę na belkę haka holowniczego.
- Podczas holowania pojazdu, który posiada swoją własną przekładnię kierowniczą, upewnij się, że w pojeździe holowanym zostanie ktoś, kto zajmie się kierowaniem.

- Podczas holowania, osoba, która kieruje pojazdem holowanym **musi** posiadać prawo jazdy na tę samą kategorię pojazdu.
- Upewnij się, że przyczepa wyposażona jest w hamulce, jeżeli jej całkowita masa przekracza 750kg lub połowę rzeczywistej masy całkowitej pojazdu ciągnącego (którakolwiek wartość jest niższa).
- Połączenie pojazdów lub pojazd przegubowy, których długość przekracza 13 metrów **muszą** posiadać znak lub znaki 'LONG VEHICLE' (długi pojazd) z tyłu ostatniej przyczepy.
- Pamiętaj o oznaczeniu czerwoną flagą lub tablicą (w ciągu dnia) wszelkich ładunków, które wystają ponad 1 metr z tyłu przyczepy. Jeżeli holujesz tego typu ładunek w nocy, oznacz go czerwonym reflektorem lub czerwonymi światłami.
- Jeżeli ładunek wystaje z boku i holujesz go w nocy, oznacz go białym światłem lub światłami z przodu i czerwonymi światłami z tyłu.

Jazda nocą

Upewnij się, że Twoje światła, kierunkowskazy, reflektory i oświetlenie tablicy rejestracyjnej są czyste i w dobrym stanie, abyś przez cały czas mógł dobrze widzieć, a także być widoczny dla innych. Czysta szyba przednia jest także ważna podczas jazdy nocą.

Jedź z taką prędkością, która pozwoli Ci na zatrzymanie się na dystansie, który oświetlają Twoje światła. Zakładając, że warunki na drodze są dobre, na nieoświetlonej drodze światła przednie typowego samochodu umożliwiają widoczność drogi na odległość 100 metrów. Światła mijania (tzw. światła krótkie) umożliwiają widoczność na odległość 30 metrów, a samochód jadący z prędkością 100km/h przejedzie taką odległość mniej więcej w sekundę.

Utrzymuj światła przednie odpowiednio wypoziomowane. Jeżeli nie będą odpowiednio wypoziomowane, mogą razić samochody nadjeżdżające z przeciwnej strony, nawet jeżeli przełączysz je na krótkie.

Nawet z najlepszymi światłami, w nocy widzisz mniej niż w dzień. W ciemności bardzo trudno jest zauważyć pieszych i nieoświetlone rowery, szczególnie jeżeli widzisz światła samochodów nadjeżdżających z przeciwka.

Kiedy korzystać ze świateł przednich:

Jeżeli warunki wymagają użycia świateł przednich do bezpiecznej jazdy, **musisz** je włączyć. Nocą używaj świateł krótkich lub długich, w zależności od okoliczności. Jeżeli nie jesteś pewien czy należy włączyć światła, lepiej to zrobić. Upewnij się, że działają czerwone światła i oświetlenie tablicy rejestracyjnej z tyłu Twojego pojazdu.

● Korzystaj ze **świateł krótkich**:

- zaraz po rozpoczęciu (zmrok) i przed zakończeniem (świt) okresu jazdy z obowiązkowo włączonymi światłami mijania,
- tak długo jak są Ci potrzebne, aby dobrze widzieć,
- kiedy zatrzymujesz się w ruchu ulicznym,
- kiedy przejeżdżasz w pobliżu innych samochodów,
- w obszarach zabudowanych, gdy oświetlenie uliczne jest dobre,
- na całkowicie oświetlonych drogach poza terenem zabudowanym,
- kiedy jedziesz za innym pojazdem,
- podczas jazdy w gęstej mgle, podczas opadów śniegu lub obfitych opadów,
- o zmierzchu, oraz
- ogólnie rzecz biorąc, aby uniknąć narażania na niedogodność

innych pojazdów.

Dobłą praktyką jest korzystanie ze świateł mijania/świateł krótkich, jeżeli samochód jest w nie wyposażony, zamiast używania jedynie świateł pozycyjnych na obszarach zabudowanych, na których jest dobre oświetlenie uliczne.

- Korzystaj ze **świateł długich** w sytuacjach, miejscach i porach nie wymienionych powyżej.
- Używaj **świateł przeciwmgielnych** tylko podczas gęstej mgły lub opadów śniegu. **Musisz** je wyłączyć we wszystkich pozostałych sytuacjach.

Co robić, jeżeli zostałeś oślepiony światłami innego pojazdu

- Zwolnij i zatrzymaj się, jeżeli to konieczne.
- Zawsze wypatruj pieszych lub rowerzystów po swojej stronie drogi.
- Jeżeli oślepia Cię pojazd nadjeżdżający z przeciwka, unikaj jego świateł patrząc w kierunku brzegu (krawędzi Twojej strony drogi) dopóki pojazd nie przejedzie. Jeżeli oślepia Cię pojazd jadący z tyłu, którego światła odbijają się w lusterku, przełącz lusterko na tryb jazdy nocnej.

Ostrożna jazda za innymi pojazdami

Część 8 opisuje znaczenie utrzymywania bezpiecznej odległości za pojazdami przed Tobą. W szczególności unikaj jazdy w zasięgu świateł tylnych pojazdu jadącego przed Tobą. Daje to fałszywe poczucie bezpieczeństwa i może skłonić Cię do jazdy zbyt blisko lub zbyt szybko, albo jedno i drugie.

Klakson

Korzystaj z klaksonu, tylko aby:

- ostrzec innych użytkowników drogi przed zbliżającym się niebezpieczeństwem, albo
- uświadomić ich o swojej obecności ze względów bezpieczeństwa, kiedy jest to uzasadnione.

Pamiętaj, że klakson nie daje Ci pierwszeństwa.

Nie używaj klaksonu na obszarze zabudowanym między 23.30 a 7.00, chyba że na drodze wystąpiła sytuacja awaryjna.